

ΚΙΝΗΣΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Ηλεκτρονικό Ταχυδρομείο: kipan@central.ntua.gr

ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Αθήνα, 15 Οκτωβρίου 2013

Α Ν Ο Ι Κ Τ Η Ε Π Ι Σ Τ Ο Λ Η

Προς τον Καθηγητή **Κων/νο Αρβανιτόπουλο**,
Υπουργό Παιδείας και Θρησκευμάτων,
Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, minister@minedu.gov.gr

Προς τον κύριο **Χαράλαμπο Αθανασίου**,
Υπουργό Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων,
Μεσογείων 96, Αθήνα Τ.Κ. 11527, grammateia@justice.gov.gr

ΘΕΜΑ: *Ανάμιξη της Δικαιοσύνης σε καθαρά ακαδημαϊκές διαδικασίες των Ελληνικών Πανεπιστημίων.*

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Με έκπληξη, προβληματισμό αλλά και αγανάκτηση παρακολουθούμε το τελευταίο χρονικό διάστημα περιστατικά παρέμβασης στελεχών της Δικαιοσύνης σε καθαρά ακαδημαϊκές διαδικασίες και φαινόμενα διατύπωσης άποψης επί αμιγώς ακαδημαϊκών θεμάτων μέσα σε δικαστικές αποφάσεις.

Σε ό,τι αφορά στο θεσμό της Δικαιοσύνης θα θέλαμε εξ αρχής να δηλώσουμε ότι

- υποστηρίζουμε απόλυτα και ανεπιφύλακτα την εφαρμογή των νόμων,
- σεβόμαστε πάντα την παρέμβαση της Δικαιοσύνης, όπου αυτή επιβάλλεται, καθώς και τις αποφάσεις των δικαστηρίων,
- διατηρούμε όμως το δικαίωμα της άσκησης κριτικής με τεκμηριωμένα λογικά και νομικά επιχειρήματα.

Σε ό,τι αφορά στο Πανεπιστήμιο, έχοντας υπόψη ότι «η ακαδημαϊκή ελευθερία και η ελευθερία της διδασκαλίας δεν απαλλάσσουν από το καθήκον της υπακοής στο Σύνταγμα», καθώς και ότι «η Ανώτατη Εκπαίδευση παρέχεται αποκλειστικά από ιδρύματα που αποτελούν νομικά πρόσωπα με πλήρη αυτοδιοίκηση» (άρθρο 16, παρ. 1 και 5 του Συντάγματος), υπογραμμίζουμε ότι η ακαδημαϊκή ελευθερία και η πλήρης αυτοδιοίκηση κατοχυρώνονται προκειμένου να διασφαλισθεί η ανεξαρτησία της επιστημονικής άποψης των πανεπιστημιακών λειτουργών και το ανεπηρέαστο της επιστημονικής τους κρίσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους.

Επομένως, ενώ βεβαίως δεν υφίσταται κάποιου είδους ασυλία έναντι του νόμου για τους πανεπιστημιακούς λειτουργούς κατά την άσκηση διοικητικού ή άλλης φύσεως έργου, εντούτοις η ακαδημαϊκή άποψη και κρίση, που εκτός των άλλων απαιτούν ειδική γνώση, δεν επιδέχονται κανενός είδους εξωτερική παρέμβαση ούτε καν δικαστική. Τούτο βεβαίως σαφώς αντιδιαστέλλεται με τη διοικητική διαδικασία που περιβάλλει την ουσία της ακαδημαϊκής κρίσης,

η οποία ασφαλώς και υπόκειται στους κατά περίπτωση ελέγχους, συμπεριλαμβανομένων εκείνων που διενεργεί η Δικαιοσύνη.

Μετά από αυτή τη σύντομη -αλλά πιστεύουμε αναγκαία εισαγωγή- ερχόμαστε στην παράθεση δύο συγκεκριμένων περιπτώσεων, για τις οποίες έχουμε σαφή γνώση και οι οποίες θεωρούμε ότι αποτελούν ανεπίτρεπτη ανάμιξη της Δικαιοσύνης σε υποθέσεις ακαδημαϊκής κρίσης, ανάμιξη που ευθέως προσβάλλει την κατοχυρωμένη από το Σύνταγμα ακαδημαϊκή ελευθερία.

Η **πρώτη περίπτωση** αφορά την καταδίκη του Καθηγητή του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας κ. **Κωνσταντίνου Κάππα** από το Εφετείο της Λάρισας -μετά από πρωτόδικη αθωωτική απόφαση- για «παράβαση καθήκοντος» κατά την άσκηση των ακαδημαϊκών καθηκόντων του, ως εισηγητής προς τη Γενική Συνέλευση του Τμήματος για την επιλογή διδασκόντων του ΠΔ 407/80 το ακαδημαϊκό έτος 2006-7. Σημειώνεται ότι ο Εισαγγελέας άσκησε έφεση στην πρωτόδικη αθωωτική απόφαση γιατί θεώρησε ότι «... άλλος υποψήφιος από τον προτεινόμενο είχε ανώτερα προσόντα, και γιατί ο εισηγητής κ. Κάππας δεν αξιολόγησε το πιστοποιητικό στρατολογίας υποψηφίου» (!). Επισημαίνουμε ότι το αιτιολογικό αυτό προφανώς πάσχει, αφού ο κ. Εισαγγελέας δεν αναφέρεται στο διαδικαστικό μέρος της υπόθεσης, αλλά εκφέρει ευθέως αξιολογική κρίση για τα ακαδημαϊκά προσόντα υποψηφίων, κρίση την οποία ούτε είναι εις θέσιν, αφού δεν έχει την προς τούτο απαιτούμενη ειδική γνώση, ούτε του επιτρέπεται, από το Σύνταγμα, να κάνει. Παρεμπιπτόντως, η δεύτερη αιτιολογία της εισαγγελικής έφεσης αφορά φερόμενη παράλειψη που δεν αποτελεί αρμοδιότητα του εισηγητή, ως καλώς γνωρίζει οιοσδήποτε έχει στοιχειώδη γνώση των ακαδημαϊκών διαδικασιών.

Ως εκ των ανωτέρω, προδήλως η συγκεκριμένη εισαγγελική παρέμβαση στοιχειοθετεί ευθεία παραβίαση της Συνταγματικής αρχής της προστασίας της ακαδημαϊκής ελευθερίας. Της εισαγγελικής παρέμβασης είχαν προηγηθεί άλλες παρεμβάσεις, με δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο (μια εξ' αυτών άρθρο του ίδιου του -κατά τους αναρμοδίως κρίνοντας- «αδικηθέντα» συνυποψηφίου), αναφορές του Συνηγόρου του Πολίτη, ακόμη και επερώτηση στη Βουλή από τοπικό βουλευτή (βλ. [1]), που όλες εμπεριέχουν κρίσεις για τα προσόντα των υποψηφίων. Αναρωτιόμαστε περαιτέρω μήπως ο συνάδελφος Κάππας θα έπρεπε επίσης να αξιολογήσει -και μάλιστα θετικά- τη συχνή αρθρογραφική παρουσία του ανωτέρω υποψηφίου στον τοπικό τύπο καθώς και τη στενή σχέση του με πολιτικούς παράγοντες. Στο θέμα αυτό υπάρχει ευρεία τοποθέτηση ακαδημαϊκών φορέων και οργανώσεων, για παράδειγμα βλ. [2]-[7].

Θεωρούμε επιπλέον ότι η διατύπωση του Εισαγγελέα της έδρας, που προτείνει «... την ενοχή του κατηγορουμένου για παραδειγματισμό για την λειτουργία των Πανεπιστημίων!», αποτελεί σαφή υπέρβαση αρμοδιότητας και οπωσδήποτε διεκδικεί παγκόσμια πρωτοτυπία, τουλάχιστον ανάμεσα σε δημοκρατικά οργανωμένες κοινωνίες.

Η δικαστική ανάμιξη σε ακαδημαϊκή κρίση και η παρεπόμενη της δικαστικής απόφασης θέση σε αργία προσβάλλουν το κύρος και την προσωπικότητα του συναδέλφου Καθηγητή Κωνσταντίνου Κάππα, ο οποίος με το επιστημονικό και κλινικό του έργο και τη γενικότερη ακαδημαϊκή παρουσία του έχει κατακτήσει μια αξιοζήλευτη θέση σε τοπικό, εθνικό αλλά και διεθνές επίπεδο. Άξιο ιδιαίτερης μνείας είναι το γεγονός της επιλογής του Καθηγητή Κωνσταντίνου Κάππα μεταξύ των «... 50 προσωπικοτήτων που με το ήθος και το έργο τους εξέφρασαν την ειδικότητά τους κατά τον αιώνα που πέρασε», και της βράβευσής του την 1^η Σεπτεμβρίου 2013 στο 20^ο Παγκόσμιο Συνέδριο της Διεθνούς Ένωσης Ιατρικής Φυσικής (βλ. [8]). Αλγεινή εντύπωση – όχι μόνο στο

εσωτερικό της χώρας- προκαλεί το γεγονός ότι 23 μέρες μετά, η Ελληνική Πολιτεία δια του Υπουργού Παιδείας «επιβραβεύει» τον συνάδελφο Κάππα θέτοντάς τον σε αργία, λόγω μιας δικαστικής απόφασης που αφορά στην επιστημονική του κρίση!

Μια **δεύτερη περίπτωση** καταγράφεται, πρόσφατα, στο (πρώην) **Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικών - Χρηματοοικονομικών Μαθηματικών (ΤΣΑΧΜ) του Πανεπιστημίου Αιγαίου**, η οποία κατά την κρίση μας, αποτελεί επίσης απόπειρα ποινικοποίησης της αδέσμευτης ακαδημαϊκής κρίσης κατά τη διαδικασία εξέλιξης μέλους ΔΕΠ.

Συγκεκριμένα, μετά από μήνυση Καθηγητή του Τμήματος, ο Εισαγγελέας παραπέμπει δεκατρείς Καθηγητές του ΤΣΑΧΜ και έναν Καθηγητή του Τμήματος Μηχανικών Πληροφορικής (και μία διοικητική υπάλληλο στην ίδια υπόθεση, αλλά για διαφορετικό λόγο), άπαντες μέλη της Γενικής Συνέλευσης Ειδικής Σύνοψης (ΓΣΕΣ) εκείνη την περίοδο (έτος 2008) του μη αυτοδιοικούμενου ΤΣΑΧΜ, με βασική κατηγορία ότι δεν συμπεριέλαβαν δύο συγκεκριμένους Καθηγητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου στον πίνακα υποψηφίων εκλεκτόρων για την εξέλιξη του μηνυτή στην επόμενη βαθμίδα, πίνακα τον οποίο το Τμήμα υπέβαλε για λήψη τελικής απόφασης στο αρμόδιο θεσμικά όργανο, δηλαδή στη Σύγκλητο Ειδικής Σύνοψης, όπως προβλέπει ο νόμος.

Σύμφωνα με τον νόμο, οι υποψήφιοι εκλέκτορες πρέπει να έχουν γνωστικό αντικείμενο σχετικό με την υπό κρίση θέση, και επιλέγονται με κλήρωση από πίνακα, ο οποίος περιλαμβάνει τουλάχιστον διπλάσιο αριθμό από τους απαιτούμενους εκλέκτορες. Η γνώμη για τη συνάφεια του γνωστικού αντικείμενου αποτελεί ακαδημαϊκή άποψη και αξιολογική κρίση, που δεν είναι δυνατό να υπόκειται σε δικαστικό έλεγχο, διαφορετικά παραβιάζεται η ακαδημαϊκή ελευθερία.

Σημειώνεται επιπλέον ότι η Σύγκλητος Ειδικής Σύνοψης, ως το αρμόδιο όργανο, αν και εδικοιούτο με βάση την κείμενη νομοθεσία να τροποποιήσει τον προτεινόμενο κατάλογο των υποψηφίων εκλεκτόρων κατά την απόλυτη κρίση της, δεν περιέλαβε τους δύο συγκεκριμένους Καθηγητές στον πίνακα των εκλεκτόρων, υιοθετώντας τη σχετική εισήγηση της ΓΣΕΣ του ΤΣΑΧΜ.

Αν και εδώ εφαρμοστούν τα ίδια μέτρα και σταθμά, όπως στην πρώτη περίπτωση, σε λίγο καιρό μπορεί να έχουμε όλους τους Καθηγητές ενός Τμήματος να τίθενται από τον Υπουργό Παιδείας σε αργία και ίσως στη συνέχεια να απολύονται ή να ανακαλείται η απόφαση μετά μία εβδομάδα, όπως συνέβη με τη Σύγκλητο της ΑΣΚΤ τον Ιανουάριο του 2012!

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Τα δύο αυτά γεγονότα, που ελπίζουμε και ευχόμαστε να συνιστούν ελάχιστες -και τις τελευταίες- εξαιρέσεις, μας υποχρεώνουν να δηλώσουμε τα ακόλουθα:

- Θεωρούμε τουλάχιστον ατυχή την εμπλοκή δικαστικών λειτουργιών σε θέματα καθαρά ακαδημαϊκής φύσεως. Η διατύπωση γνώμης σε θέματα τέτοιας φύσεως απαιτεί την βαθύτερη μελέτη του έργου των υποψηφίων από ειδικούς της αντίστοιχης επιστημονικής περιοχής. Είναι δε γενικώς αποδεκτό ότι η αξιολόγηση του επιστημονικού έργου δεν είναι αποκλειστικά θέμα ποσοτικών ή ονομαστικών στοιχείων αλλά και συνεκτιμώμενων καθαρά ποιοτικών χαρακτηριστικών.

- Εφιστούμε την προσοχή όλων στην ανάμιξη της δικαιοσύνης σε αμιγώς ακαδημαϊκές υποθέσεις, καθώς η ποινικοποίηση της ακαδημαϊκής ζωής και οι αντιπαραθέσεις που θα προκληθούν από αυτήν θα έχει συνέπειες δύσκολα προσδιορίσιμες.
- Ζητούμε από την Πολιτεία και τη Δικαιοσύνη την προσέγγιση του θέματος με τη μέγιστη δυνατή προσοχή και την πληρέστερη κατανόηση των κύριων χαρακτηριστικών των ακαδημαϊκών λειτουργιών των πανεπιστημιακών δασκάλων.
- Εκφράζουμε τη βεβαιότητά μας ότι οι πανεπιστημιακοί Καθηγητές έχουν το σθένος και το κύρος να ασκούν απερίσπαστοι το ακαδημαϊκό έργο τους, μη υποκύπτοντας σε εκφοβισμούς και παρεμβάσεις κάθε είδους, απ' όπου και αν αυτές προέρχονται!

Αξιότιμοι κύριοι Υπουργοί,

Σε αυτές τις κρίσιμες στιγμές που περνά η χώρα, η κοινωνία της και ειδικά η νέα γενιά, σας καλούμε να αναλογιστείτε τις ευθύνες σας και να ενεργήσετε στην κατεύθυνση της υπέρβασης και της αποκλιμάκωσης της κατάστασης που δημιουργείται. Ειδικότερα, ζητούμε

- ✓ από τον **κύριο Υπουργό της Παιδείας** να ανακαλέσει την απόφασή του για αποχή του συναδέλφου Καθηγητή Κωνσταντίνου Κάππα από τα καθήκοντά του, και
- ✓ από τον **κύριο Υπουργό της Δικαιοσύνης** να προβεί σε όλες εκείνες τις απαραίτητες ενέργειες ώστε φαινόμενα όπως τα ανωτέρω να μην επαναληφθούν.

Με εκτίμηση,

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ της ΚΙΝΗΣΗΣ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΑΝΑΒΑΘΜΙΣΗΣ

Συνημμένα:

- [1] «*Ερώτηση στη Βουλή* κατέθεσε ο Φ. Χατζημιχάλης», Εφημερίδα «Ελευθερία» 8 Μαΐου 2007, σελ.3.
- [2] *Απόφαση της Ε.Γ. της ΠΟΣΔΕΠ με Θέμα: Κλήση στο Τριμελές Πλημμελειοδικείο της Λάρισας του κυρίου Κωνσταντίνου Κάππα, καθηγητού του Ιατρικού Τμήματος του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας στις 8 Απριλίου 2011*, 3^η Συνεδρίαση, 24 Μαρτίου 2011.
- [3] *Ψήφισμα της Γενικής Συνέλευσης του Τμήματος Ιατρικής του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας*, Λάρισα, 11 Ιουλίου 2013, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=cat_view&Itemid=47&gid=55&orderby=dmdate_published
- [4] *Δελτίο Τύπου της Ε. Γ. της ΚΙΠΑΝ* για την καταδίκη του καθηγητή Κ. Κάππα μετά από άσκηση δίωξης σε 2^ο βαθμό, 7 Αυγούστου 2013, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&Itemid=135&limitstart=20
- [5] *Προεδρείο της Συνόδου Πρυτάνεων: ψήφισμα συμπαράστασης στον καθηγητή Κ. Κάππα*. 8 Αυγούστου 2013,
- [6] Ομόφωνο ψήφισμα της *Συγκλήτου του ΑΠΘ* (συνεδρίαση με αριθμό 2869/9-10-2013) για την απομάκρυνση του καθηγητή Κ. Κάππα από τα καθήκοντά του, 9 10 2013, <http://www.auth.gr/news/announcements/16350>,
- [7] Ομόφωνο ψήφισμα της *Συγκλήτου του Πανεπιστημίου Πατρών* (Συνεδρία της 10-10-2013) για την απομάκρυνση του καθηγητή Κ. Κάππα από τα καθήκοντά του, 10 10 2013, <http://www.upatras.gr/index/announcements/id/1187>,
- [8] *20th International Conference of Medical Physics, Outstanding Contributions over the Last 50 Years 1963-2013*, September 2013, http://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=1414&Itemid=47

Κοινοποίηση:

- Κύριο **Μιχαήλ Θεοχαρίδη**, Πρόεδρο Αρείου Πάγου, "ΘΕΜΙΔΟΣ ΜΕΛΑΘΡΟΝ", Λ. Αλεξάνδρας 121, ΤΚ 11522, Αθήνα, president@areiospagos.gr
- Κύριο **Σωτήριο Ρίζο**, Πρόεδρο Συμβουλίου Επικρατείας, Πανεπιστημίου 47-49, Τ.Κ. 10564 StE@ste.gr

- **Διοικούσα Επιτροπή της ΠΟΣΔΕΠ**, dioikousaepitropiposdep@googlegroups.com
- Καθηγητή **Αθανάσιο Κυριαζή**, Γενικό Γραμματέα Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Ανδρέα Παπανδρέου 37, 15180 Μαρούσι, gengram@minedu.gov.gr
- **Διαρκή Επιτροπή Μορφωτικών Υποθέσεων της Βουλής των Ελλήνων**
- **Ειδική Μόνιμη Επιτροπή Έρευνας και Τεχνολογίας της Βουλής των Ελλήνων**
- **Διαρκής Επιτροπή Δημόσιας Διοίκησης, Δημόσιας Τάξης και Δικαιοσύνης της Βουλής των Ελλήνων**
- Καθηγητή **Σωκράτη Κάτσικα**, Πρόεδρο ΕΣΥΠ, esyp@otenet.gr
- Καθηγητή **Ευάγγελο Κουφουδάκη**, Πρόεδρο ΑΔΙΠ, adipsecretariat@hqaa.gr
- **Σύνοδο Πρυτάνεων Ελληνικών Πανεπιστημίων**, lilnikol@interel.uoa.gr
- **Σύνοδο Προέδρων Συμβουλίων Ιδρύματος Ελληνικών Πανεπιστημίων**, aleka.choulaki@cs.uoi.gr
- **Πρωτοβουλία Μελών ΔΕΠ Υπό Αναμονή Τοποθέτησης, Α-λέκτωρ**, alectures@gmail.com
- **Σύνοδο Προέδρων ΤΕΙ**, chara@teikoz.gr
- Καθηγητή **Ιωάννη Τσάκνη**, Πρόεδρο ΟΣΕΠ/ΤΕΙ, jtsaknis@teiath.gr
- Δρ. **Μαρία Στουμπούδη**, Πρόεδρο ΕΕΕ, mstoum@hcmr.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Επιστημονικού Εργαστηριακού Προσωπικού Αορίστου Χρόνου των ΑΕΙ (ΠΑΣΕΕΠΑΧ-ΑΕΙ)**, paseepaxaei@gmail.com
- **Ομοσπονδία Συλλόγων Ε.Ε.ΔΙ.Π /Ι ΑΕΙ**, garacho@phed.uoa.gr , eedip@central.ntua.gr
- **Πανελλήνιο Σύλλογο Διδακτόρων ΙΔΑΧ στα ΑΕΙ (ΠΑΣΔΙΔΑΧ)**, pasdidax@gmail.com, skoul@aua.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία Συλλόγων ΕΕΔΙΠ**, p_eedip@mail.ntua.gr
- **Ομοσπονδία Διοικητικού Προσωπικού Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Ο.Δ.Π.Τ.Ε.)**, savaspap@ad.auth.gr
- **Πανελλήνια Ομοσπονδία ΕΤΕΠ ΑΕΙ (Π.Ο.Ε.Τ.Ε.Π. ΑΕΙ)**, akaratzi@ee.duth.gr rodi@uom.gr
- **Σύλλογο Εργαζομένων Ιδιωτικού Δικαίου Αορίστου και Ορισμένου Χρόνου Ε.Μ.Π**, christab@mail.ntua.gr
- **MIME**